

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog „Sokolska prosveta“

Ljubljana,
20. oktobra 1933

Izlazi svakog petka • Godišnja preplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6, telefon broj 2177 • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

God. IV
Broj 42

Slovensko Sokolstvo i naše dužnosti

Početkom ovoga meseca formiralo se je na sednici u Ljubljani načelništvo Saveza slovenskog Sokolstva, gde je za načelnika bio jednoglasno izabran br. dr. Miroslav Klinger, načelnik ČOS, a za zamjenike načelnika braća: Miroslav Ambrožić, načelnik Saveza SKJ, Josip Kapelka, načelnik poljskog Sokolstva i inž. Nikola Manohin, načelnik ruskog Sokolstva. Time je Savez slovenskog Sokolstva definitivno dobio svoje tehničko vodstvo, dok je njegovo starešinstvo bilo izabrano već u leti ove godine u Ljubljani na čelu s bratom dr. Stanislavom Bukovskim, starostom ČOS. Da se sedište Saveza odreden je Prag, što daje češkoslovačkom Sokolstvu obavezu za naročiti rad.

Savez slovenskog Sokolstva prema g. 1933 slet u Varšavi, čije će vodstvo biti jedinstveno, a proste vežbe, koje će se na tom sletu vežbati, zajedničke, kao što će biti zajedničko i još drugo. Time se na tehničkom polju dolazi do potrebnog jedinstva. Stalno je, da će novo vodstvo Saveza ovu težnju za jedinstvom i što tesnijom saradnjom nastojati i da sproveđe i na drugim poljima rada. Kao prvo pitanje dolazi tu na red pitanje jedinstvenog duha u slovenskom telesnom uzgoju. Nalazimo se, naime, pred mogućnošću jedinstvenog školovanja i odgajanja prednjaka, jedinstvene organizacije, jedinstvenog reda takmičenja i t. d., a osobito pruža se mnogo mogućnosti u tom pogledu pri takmičenju sokolskih takmičara, o kojim se još mogućnost delomično i već do sada raspravlja, a delomično se i još raspravlja. Naročito se ovde pruža mogućnost što redovitijih uzajamnih veza u smučarstvu, atletici i u sportovima na vodi, a pogotovo pak u takmičenjima na spravama. Ovakva takmičenja za prvenstvo SSS u raznim granama podala bi programima sletova i sokolskih priredaba bogatiji i življivi sadržaj.

Ali slovensko Sokolstvo ima i još daljnji zadatci. Pre svega preostaje

još mnogo rada na polju sokolske ideje. Iako će možda potrebe iziskivati da se pojedinim narodima u idejnom pogledu ostave osnove njihove individualnosti, ipak neće biti moguće da se izbegnu rešenja nekih temeljnih pitanja, naime pitanja političkog, kulturnog i socijalnog značaja. S tog razloga ne sme se, dakle, mimoći potreba, koja nam stalaže što uže medusobne veze svega Slovenstva i u tom pogledu. Jerko je drugi pozivani da buđe nosilac ovih ideja nego Sokolstvo, u čijim je redovima oko milijon pripadnika. Ovakva jedna organizacija mora da ima odlučnu reč, koja joj i pripada, u Slovenstvu i u svetu uopće.

Svi pojedini slovenski savezi članovi su i Medunarodne gimnastične federacije. I tamo treba da se stvoriti slovenski blok, koji će još više ojačati ugled Sokolstva, ugled koji mu uostalom pripada i po broju članstva i po njegovom značenju. Radosna je danas činjenica, da je predsednik Federacije br. Zamojski, starešina poljskog Sokolstva, i da je potpredsednik tehničke komisije Federacije br. dr. Klinger, načelnik SSS i ČOS.

U Savezu slovenskog Sokolstva vidimo i nekih nedostataka. U njemu, naime, još nema Bugara, dok smo Lužičke Srbe izgubili. Da li će novo vodstvo uspeti da pridobiće Bugare u redove slovenske porodice, i da li će se interesovati i za sudbinu Lužičkih Srba? Nadalje ne sme se mimoći također ni slovensko Sokolstvo u Americi. I s te strane postoje nerescena pitanja, koja nikako ne jačaju organizaciju Slovenstva. Potrebno je stoga da se koncentrišu sve snage u Evropi i Americi, da bi Slovenstvo, a pre svega Sokolstvo, moglo da imponuje svojom organizovanom snagom čitavom svetu i da svojim organizatorskim sposobnostima postigne među kulturnim narodima ono mesto, koje mu zaista i pripada.

Vincenc Štjepanek — Prag.

Šta smo i gde smo

U teška vremena kada je češki narod bio već na rubu svoje nacionalne propasti, kada je pangermansko more skoro poplavilo još jednu oazu slobodnog slovenskog duha, javio je među njima veliki Tirš. Svestan moći svoga naroda, verujući u svetu misionarsku budućnost Slovena, nadahnut fanatizmom velike ideje, on je smelo stao na put preporoda češkog naroda i s njim mnogobrojnog razjedinjenog Slovenstva. Odličan poznavalac istorije, s učom filozofa konstruktora, on je pronašao način i osvetljeni put i ciljeve slovenskog preporoda. Život je većito kretanje i borba za bolju budućnost, a za borbu je potrebna snaga i impulzivan zdrav duh. Ali borba vodi k napretku tek onda, kada je svesna i kada cilj postignuće može da opravda i najteže žrtve. Tirš nam je dao metode, kako ćemo osnažiti naše mišice u svom jedinstvenom sustavu telovežbe, a našem duhu i težnjama postavio je jasan i određeni cilj. On ne veruje u intenzivnost slovenskih masa, on ide za tim da ih probudi i da im da mogućnost uzgajanja i svojih plodova na njivi čovečanske kulture. Osnazi i preporodi prvo svoj narod, uvedi ga u kolo ostale slovenske braće i s njima skupa, kao jedna velika celina, stupi ravнопravno u zajednicu čovečanstva. Svršio se kravati svetski rat i veći deo slovenskih plemena ujedinjenih u svojim nacionalnim državama prevalili su prvi etapu Tirševog puta. Postignuta je mogućnost neograničenog usavršavanja u duhu sokolskih ideja, mogućnost javno i bez straha pokazati svoje pravo lice i s obnovljenom snagom nastaviti svoj istorijski put. Na čelu sa Savezom slovenskog Sokolstva, milioni Slovensa pobuduju kod svojih neprijatelja zbumjnost i strah. Očekuje se snažno širenje pokreta, pangermanska štampa vapi o slovenskoj opasnosti i po svemu izgleda da je Tiršev san blizu svoga ostvarenja — prebudena masa diže se na noge. Da li je to stvarno tako? Šta smo mi učinili u našoj ujedinjenoj slobod-

mo svima šta smo. Čuje se u zadnje vreme da stari prokušani sokolski radnici ostavljaju sokolske redove, jer nisu zadovoljni s novim duhom. Zar je to moguće? Zar može borac ostaviti bojno polje kada vidi premoć svih neprijatelja? Oni, koji propovedaju ustrajnost u borbi ne mogu biti sami malo-

dušni. Ako ste u istinu iz kojih bilo razloga otišli, dodite ponovo u našu sredinu i pomozite onima, koji su ostali. Vreme je da se prekine s dogmatiziranjem forma i skine velo s pravih sokolskih načela.

Prof. Aleksandar Beljavski — Tuzla

Sredstva za saniranje sokolskih domova*

U nizu višekratnih članaka i iznenadnih mišljenja u našem Sokolskom glasniku po predmetu podignuća sokolskih domova kod nas, u Jugoslaviji, koje su članke i mišljenja iznela izvjesna braća, a među njima i ja, kako bi se dalo najlakše naći sredstava i načina, da se izgrade sokolski domovi, onde, gde ih do sada nema. Manje — više, svi se mi, koji diskutujemo po ovom pitanju i koji iznosimo svoja mišljenja i predloge, slažemo u tome, da sokolske domove neosporivo trebamo. Jedni predlažemo zadrugarstvo, jedni naročiti Savezni fond, jedni zastupaju mišljenje, da je najbolje što se učini iz sopstvenog znoja uz sopstvene žrtve i t. d., ali nikako ne dolazimo do koničnog i stalnog zaključka: kako ipak da se namaknu potrebna sredstva za gradnju sokolskih domova. Tim povodom, našao sam se ponovno pobuden da kao Sokol, stavim pozvanima i celoj sokolskoj javnosti još dva, možda lakko i bez naročitih žrtava izvediva predloga, a to su sledeći:

I Predlog

Kada bi naš Sokolski savez, a i Ministarstvo fizičkog vaspitanja naroda obratili se i zamolili, da država dopusti gledom na veliku misiju Sokolstva u opšte, a u našem narodu i državi specijalno, da se pored državnih poslovnih maraka lepe na poštanske posiljke i taksene marke Sokolstva, slično, kao što je do neki dan bio slučaj s markicama u korist Crvenog krsta. Verujem i to čvrsto verujem, da bi se, para do pare, u kratko vreme tokom jedne godine dana, sakupila ogromna suma novaca, koja bi se potom stavila na raspolažanje bratskog Sokolskog saveza da pod nadzorom Ministarstva fizičkog vaspitanja naroda i u odobrenim planovima po ovom potonjem, sagrade sokolski domovi, onde, gde su momenatno najpotrebniji. Kada bi se recimo tokom godine 1934 kroz 6 meseci i to: januar, mart, maj, juli, septembar i novembar na svim poštama u državi pored državnih maraka lepile i sokolske marke, dobio bi Savez Sokola za tih 6 meseci minimum šest milijuna dinara, a to je velika suma za sokolske domove. I tako bi tokom godine 1934 pored novca koji eventualno ima koja jedinica za gradnju doma, bilo podigljeno sa po cca. 50.000 Dinara u 120 sokolskih domova u 120 sokolskih selima. Držim, da bi ovo bio najlakši način, da se dode do sredstava za ovo važno svrhu, a i sigurno jemstvo za večan opstanak Sokolstva naročito u našim selima.

Poštama bi se stavilo u zvaničnu dužnost, da isto kao i markice Crvenog krsta, raspodaju pored državnih upored i sokolske marke i poništavaju ih na svim poštanskim posiljkama, na običnim i preporučenim listovima, dopisnicama, novčanim listovima, novčanim uputnicama i paketskim i t. d. jednom reći tamo i svagde, gde se lepe državne poštanske marke. Time bi se, bar ja držim, popularizovao Sokol u samom narodu, a doprinelo bi mu se mnogo, a bez stete i tereta u opšte. Gradnja svih staleža i onako dopisujući, plaća 1.50 Dinara za običan list, a kad bi platio više 0.50 Dinara dake 2 Dinara, ne bi se bunio, a niti imao zašto buniti, jer 50 para ne prestavlja skoro nikakov žrtvu, a baš tih 50 para činili bi i narodu i državi ogromne koristi.

Velim, Sokolstvu bi prestiž neobično porastao, a za dokaz navadam samo slučaj s novom emisijom hiljadice gde je prikazana ptica u letu, koju narod smatra za sokola i čuo sam lično govoriti, kako je Sokolstvu zbilja poklonjena velika pažnja, da je prestatvlen čak i na samom novcu naše

zemlje. Dakle, možda i ne misleći na to, u puku je Sokolstvu time i nehotice možda, renome mnogo porastao. Dači se zato što je Soko, jer Soko je pretstavljen čak i na najvećoj novčanici naše države! Eto samo slučajnog primera!

Ovo bi iznešen moj prvi predlog i mišljenje.

II Predlog

Kad bi se postupilo slično postupku Društva za zaštitu i vaspitanje dece u Beogradu, koje je izdalo nekoliko milijuna komada prosvetnih markica s prikazom spomen kapele na Kajmakčalanu. Svaka ta markica stoji jedan Dinar.

Društvo je uz preporuku svih mogućih ministarstava razasla diljem države svoje ljude, koji su po svim nadležtvima državnim i samoupravnim, pa čak i po privatnim preduzećima, razdelili ove markice uz naplatu odgovarajuće same novca. Društvo je dobito za kratko vreme nekoliko milijuna dinara.

Nadležta su ove markice predsjednike isplatila iz kase, a kasi se ta predsjedljena suma novaca vraća postepeno, jer nadležta te markice lepe pored državne takse na sva dokumenta. Znam na primer opštinske uprave, koje su uzele te markice »Prosvetnice Kajmakčalan« po 3, 5 pa čak i 10.000 komada, a ispod 1000 komada nema opštinske uprave, koja je manje uzela. Stoji komad jedan Dinar, a taj jedan Dinar nikoga neće upropastiti ili oštetiti, ali Dinar do Dinara, društvo je lepo skupilo nekoliko milijuna Dinara. Ja takođe je Prosvetnice Kajmakčalan lepim na zvanična dokumenta svih vrsta i nikada i nitko nije me u opšte upitao kakava je to marka i čemu služi, a svatko bi se zainteresovao, pitao i tražio obaveštenje, kad bi na takovoj jednoj markici video simbolički prikazan ili razvoj Sokolstva ili samoga Sokola u paradnoj opremi. Velim to, jer Sokolstvo je danas kod nas prodrlo u najšire slojeve naroda i čak u najzabitnija sela. Tim veća bi ljubav prema Sokolstvu bila.

I u tom bi se slučaju opšte reklo, pazi kako se polaze pažnja na Sokole, da im čak u čast i bilježe prave s njikovim sokolskim obeležjem.

Eto, to bi bio moj drugi predlog i mišljenje!

Što se tiče samog sokolskog zadrugarstva, kako ga idealno zamisljavaju nekoja sokolska braća, kao Soko i kao idealista Soko, mogao bi reći samo toliko, da je ta ideja vredna svake pohvate, ali mislim, neizvediva i po njoj nikada do domova. Treba imati u vidu, da danas puk ne veruje najidealnijoj stvari što se tiče banaka i zadruga. Ima čudno iskustvo u tome. Danas građanstvo bez razlike staleža općenito veruje samo u onu uložnicu ili vrednosni papir gde jasno i glasno stoji »Za ulog jamči država«, a sve ostalo makar bilo najbolje, makar bilo ne znaku koliko sigurno, ne pali kod naroda, pa bio Soko ne znam koliko. Dao Bog da sokolsko zadrugarstvo bude provedeno, jer zbilja je idealno zamisljeno, ali ne verujem, da će i najidealniji Sokoli biti revni članovi i ulagaci.

Inosim sve ove retke sa željom da posluže, ako mogu poslužiti, našem dragom Sokolstvu, čiji sam član srcem i dušom i kome želim samo ono, što bi mu bilo najbolje, pa molim sve zvane i merodavne da se pozabave ovim predlozima i mišljenjem, jer više mišljenja mogu dovesti do jednog stalnog i dobrog i korisnog rada. Ako se čeka na to, da svako društvo svojim znojem podigne svoj dom, velim slobodno pred svima, retki će ti i takovi biti, a ako i budu prezadužiti se preko ušiju, a dug je najzločestiji drug.

Stevan P. Bajić, Gerovo.

II pokrajinski slet

Saveza SKJ u Sarajevu na Vidovdan 1934

Sarajevo se sprema da proslavi dva velika datuma: dvadesetogodišnjicu početka borbe za oslobođenje i dvadesetpetogodišnjicu osnivanja prve sokolske župe u Bosni i Hercegovini sa središtem u Sarajevu. Te dve godišnjice proslavice se u okviru pokrajinskog sokolskog sleta, koji priređuju sarajevska, mostarska, cetinjska, užička, tuzlanska, banjaluka i kragujevačka, a sokolska župa. Sarajevska sokolska župa, koja će biti domaćin sleta, čini velike pripreme za ovaj slet, koji će svakako biti jedna od najvećih nacionalnih manifestacija Sarajeva.

Cetraest sekcija odbora organizuje poslove oko ove velike manifestacije, na kojoj će uzeti učešća najmanje oko trideset hiljada Sokola iz cele Jugoslavije, pored gostiju iz Češkoslovačke i Poljske. Veliki stadion »Slavije« preuređuje se za ovaj slet, tako da će na njemu biti deset hiljada mesta za sedenje i dvadeset hiljada mesta za stajanje. Okolne zgrade i građišta uređuju se za svačaonicu i zbrojiti vežbača.

Na glavni sletski dan otvorice se i sokolska izložba, koja će dati sliku rada i napora Sokolstva Bosne i Hercegovine od prvih početaka pa do danas.

Pokrajinski slet u Sarajevu biće komemoracija svim onim žrtvama koje je Sokolstvo tih krajeva dalo u borbi za oslobođenje. A te žrtve nisu ni neznačne ni malobrojne. Sokolstvo ponenučnih krajeva s ponosom gleda na svoje heroje i žrtve, i pokrajinski slet biće velika apoteoza njihovim pregađanjima.

Isto tako idući Vidovdan u Sarajevu biće jedan veliki datum i za živo Sokolstvo, za celo jugoslovensko Sokolstvo. Slet će biti sav u znaku seoskog Sokolstva, koje je našlo svoj pravi put u času kad je br. Ćeda Milić, jedan od sokolskih pionira bosanskohercegovačkih krajeva, osnovao prvu sokolsku četu u Hercegovini. Od tega časa Sokolstvo ovih naših krasnih i junakačkih krajeva dobio je neverovatnu unutrašnju snagu i danas je čitav ovaj kraj, od Sumadije do Boke, posjed sokskskim četama, koje uspešno vrše veliki posao preporoda našeg sela. Vidovdanski slet biće ogledalo dosadašnjeg rada na selu i on će jasno pokazati u čemu je misija jugoslovenskog Sokolstva u slobodnoj domovini. To daje veliku istorijsku važnost i značenje sletu u Sarajevu i on će nesumnjivo biti uvod u jedan novi i široki razmah Sokolstva prema velikom cilju kome ono ide.

13 godišnjica Rapalla

Klub jugoslovenskih akademika iz Trsta, Gorice i Istre u Ljubljani (rađen Klub primorskih akademika) javlja, da ima spremna predavanja: Rapallo kao i predavače. Pomenuti klub apelira na sva sokolska društva da same prirede ili uz saradnju s ostalim nacionalnim društvima na 13 godišnjicu rapaljskog ugovora spomen-večeri. Kako ove godine pada 12 novembar na nedelju, uputno je, da se održi komemoracija u predvečerje t. j. u subotu ili pak u nedelju posle podne. Društva, koja žele predavače treba da se javi pre. Putne troškove i event. hranu plaćaju društva sama.

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Pokrajinska takmičenja moravskog naraštaja

Kako radi sistematski českoslovačko Sokolstvo vidimo također iz činjenice, da se priređuju u pojedinim pokrajinama takmičenja članstva i naraštaja, da se tako očeva pravi takmičarski duh. Moravske župe pozvane su ove godine svoje naraštajске takmičare u Tržebić, u mesto, gde su radila braća Mahal Jan i poznati legionarni pukovnik Švec. Mesto s bogatom sokolskom tradicijom je u velikom broju posetilo takmičenja i pokazalo svestrano zanimanje za ove vrste priredaba. Učešće naraštaja iz svih 12 moravskih župa potpuno je zadovoljilo. Za najbolju vrstu određen je prelazni dar, koji je darovala Sokolska župa iz Olomouce za sokolski peteroboj. Pobedio je naraštaj župe pukovnika Švece, koji je osvojio svega 3535 točaka. Iza naraštaja ove župe dolaze: Mahalova, druga Brnska, Slovačka, Olomoučka, Severo-moravska, Palackoga, Austrijska, Miličeva, Kralj Jurja, Pernštejnska, a na zadnjem mestu dolazi Prostjejska.

70 godišnjica Sokola Plzen I

Jedno između najvećih i najagilnijih českoslovačkih sokolskih društava, Sokol I u Plznu, slaviće 25. oktobra svoju 70. godišnjicu opstanka. Društvo je osnovao br. dr. Viljem Šel, koji mu je bio i prvi starosta. Danas je to društvo duša plzenjske sokolske župe, koja je jedna od najboljih u českoslovačkom Sokolstvu, te broji oko 2.600 članstva i veliki broj sokolske omladine. Kao uvod u jubilarnu godinu priredilo je ovo društvo veliku telovežbačku akademiju, zatim se je vršila jubilejna priredba pod gesmom »Protekle je 70 godina«. Dramatska sekacija priredila je vrlo uspelo igru iz sokolskog života »Iz prve dobe Sokolstva u Plznu«, koju je napisao br. Entner. Društvo je, razume se, pokazalo također i sa svojom javnom vežbom svu svoju silu i svežinu, priredilo je kazališnu scenu na svojem letnjem vežbalistu, smučarska takmičenja, turnir u odbojci, evo niz raznih predavanja i t. d. U ovom jubilarnom mesecu otvorena je društvena izložba, a na sam dan osnutka društva t. j. 25. oktobra biće velika telovežbačka akademija uz učestovanje društvenog velikog orkestra i pevačkog zbora. Svečana glavna skupština sazvana je za 28. oktobra, na dan godišnjice oslobođenja. Plzenjsko Sokolstvo stvorilo je u toku 70 godina iz ponemčenog i nacionalno mlađenog industrijskog centra sadašnji nacionalno svesni Plzenj.

Takmičenja starije braće u Plznu

Plzenjska sokolska župa priredila je 8. oktobra za sva svoja društva, gde vežbaju i starije braće, posebna takmičenja, koja su vrlo lepo uspela. Stara garda se je takmičila na vratilu, razboju, konju u šir, skoku u visinu, bacaju kugle s obe ruke i u jednom saštu prošli vežbala. Između 32 takmičara bio je najstariji brat Kosinka iz Plzna sa 62 god., trojica su bila stara preko 50 godina, 15 braće bilo je starije od 40 godina i ostali preko 35 godina. Prvenstvo je osvojio br. Matatko iz Plzna.

Ženska međunarodna takmičenja i Sokolstvo

Svojevremeno smo izvestili o glavnoj skupštini Međunarodne telovežbačke unije, koja se je održavala ove godine u Lozani, te smo tom prilikom izvestili, da je bilo s. Jadvigi Zamojski povremen zadatka da izradi privremeni načrt takmičenja za žene na međunarodnim telovežbačkim takmičenjima u Budimpešti, koja se održavaju naredne godine. Kako izveštavaju navedena je sestra, načelnica poljskih Sokolica, izvršila svoj zadatku i predložila načrt na merodavno mesto. Stoga će imati načelnštva slovenskih sokolskih saveza naročito ČOS, SKJ i Poljske prilike da raspravljaju o učešću na pomenu tim takmičenjima. ČOS zauzeće svoje stanovište u jesenjem zasedanju ženskog načelnštva. Kako je pak vreme za pripreme za ta takmičenja već pričično odmaklo, odlučilo je pretsedništvo ČOS u sporazumu s tehničkim organima, da već sada raspisje izbirna takmičenja najboljih vežbačica da budu za svaki slučaj sve pripravljeno. Izlučna takmičenja biće već 22. oktobra u Pragu.

Takmičenja članica obuhvataće tri dela: telovežbački čas, što je običajno u pomenutom savezu, kojemu pripada takmičarska skupina, nadalje iz atletskoga troboja i posebnog nastupa na pozornici. Za telovežbački čas donekle su propisane sprave tako, da iza rastupa počinje vežbanje na razboju, na brvnu, preskokima na konju u šir, vežbanje dvojica i zaključne zajedničke

vežbe. Na spravama vežba svaka takmičarka svoj sastav. Troboj obuhvata trčanje na 60 m, bacanje kopljia i skok u daljinu. Odredena je i posebna leštica za ocenjivanje pojedinih učinaka. Posebni nastupi na pozornici mogu da obuhvataju ritmičke vežbe, narodne plesove, koji mogu da su praćeni glazbom. Za takmičenje dolaze u obzir česterčanske vrste; mogu biti također i dve zamenice. Vrsta pak mora da takmiči u svim propisanim disciplinama.

Novi prelazni darovi ČOS

ČOS raspisuje javni natječaj za umjetnike slovenske narodnosti za prelazne darove dr. Miroslava Tirsu i to za takmičenja vrsta članova višeg odjeljenja, nadalje za članice višega odjeljenja i za prelazni dar dr. Jindřiha Vaníčeka za takmičenja pojedinaca za prvenstvo ČOS. U odnosnom raspisu čitamo potanke odredbe glede pojedinih osnutaka, u kojem okviru treba da se kreću bilo ideološki, bilo po sokolskoj strani uopće. Svi osnutci treba da su izvršeni najmanje u polovicnoj veličini, izradeni iz sadre ili bilo koje druge tvrde mase. Zadnji rok za predaju osnutaka je 15. januar 1934. god. U žiriu su sledeća braća: starosta ČOS dr. Lukášek, načelnik dr. Klinger i članica ženskog načelnštva s. Vahtlova, prof. Maržatka, prof. Klouček, akademski kipar Šejnost, Štípl, docent dr. inž. Krh i dr. Zakavec, prof. Univerziteta u Pragu. Raspisane su u svemu tri nagrade po 5000, 3000 i 2000 Kč.

Velik dar za gradnju sokolskog doma

U Rihnovu u Českoslovačkoj sprema se tamnošnje Sokolsko društvo za gradnju vlastitog doma. U tu svrhu darovao je vlasnik tamnošnje opekarne s. Š. Emil Bartík toliko opeka, koliko ih može sve pripadništvo društva na dan 8. oktobra odneti i odvesti iz opekarne. Razume se, da se je spomenutog dana sakupilo u opekarni brata Bartíka

Iz telovežbačkog sveta

BIVSI
SOKOLSKI VASPITAC — REKTOR
VIŠOKE GIMNASTIČKE ŠKOLE
U MOSKVY

Kako smo već više puta pisali, za vreme prevrata u Rusiji prestalo je za par godina sve sokolsko delovanje, i to radi toga, jer je sovjetska vlast uzeala telesni uzgoj u svoje ruke i zabranila bilo kakvo privatno delovanje na tom polju. Radi toga su moralna da prestanu radom također sva sokolska društva, pa je mnogo sokolskih prednjaka i vaspitača, koji su tamo delovali, moralo da napuste Rusiju, osobito češkoslovački sokolski radnici, koji su se zatim vratili u svoju domovinu. Međutim to nije učinio Adolf Zigmund, bivši sokolski radnik, koji je postao pristaša sovjetskog režima. On je, naime, nadalje ostao u Rusiji u čelju da bi sredio tamnošnje prilike u telesno-uzgajnom pogledu, koje su u ono doba bile vrlo slabe ili nikakve. Kako sovjeti nisu nikako hteli dopustiti da se telesni uzgoj provodi po sokolskom sustavu, uveli su za celu Rusiju svoj način telesnog vaspitanja, pogotovo kada im ni švedski sistem nije odgovarao. Zigmund se je prihvatio toga rada i sastavio je, može se tvrditi, na sokolskoj osnovi novi sveruski telovežbački sistem, pa je zatim i bio imenovan rektorom novoosnovane ruske visoke škole za telesni uzgoj u Moskvji.

CENTRALNI INSTITUT ZA TELESNI UZGOJ U POLJSKOJ

Mlađa Poljska država također nije htela da zaostane za ostalim modernim državama ni na polju telesnog uzgoja. U toku nekoliko godina podignut je iz državnih sredstava nedaleko Varšave čitav skup najmodernijih zgrada i vežbališta, koji pretstavlja Državni centralni institut za telesni uzgoj, o kojem smo svojevremeno već izvestili. Pomenuti institut zapravo pretstavlja Poljsku državnu visoku školu za telesni uzgoj, od kuda izlaze na jednoj strani među gradanskim telesno-vaspitnim društva, na drugoj strani među vojsku svi potrebiti instruktori i učitelji, te profesori telovežbe i telesnog uzgoja sviju grana uopće. Tu školu može se s pravom postaviti uz bok glasovitim telovežbačkim školama u Berlinu i Ženciju kod Pariza. Ima pak još i tu naročitu prednost da, tako rekući, sjedinjuje u jednom obliku obe spomenute škole.

Zemljište, gde se rasprostire škola leži oko 8 kilometara daleko od

ogromnog mnoštva sokolskih pripadnika iz Rihnova da učini svoju sokolsku dužnost. Deca su došla sa svojim kolicima tako, da je posmatrač imao prilike da opaža sve vrste kolica, koja su danas veseli dece, ali pojedini između njih vukao je natovoren toliko opeka na svojem vozilu, koliko je više mogao. Za decom je sledio naraštaj i razume se također i članstvo tako, da je nastala upravo šarolika povorka iz opekarne do gradilišta, koje je primilo sve vrste vozila, sve vrste pogonskih i uprežnih prometala, od krvlje uprege pa sve do modernog teretnog automobila. Na gradilištu su složili sve opeke, kako je propisano za držanje opeke preko zime, da na proleće 1934 započnu s gradnjom svojeg doma.

Nove sokolske vežbaonice u Pragu

U zadnje vreme otvorila su tri pravila sokolska društva svoje sokolske domove: Višegrads, Žižkov i Podoli. — Dok su Višegradi podigli sasvim novu zgradu, Žižkovčani su samo dogradili dosadanjem svojem prilično velikom domu još četiri velike vežbaonice, jer su bile dosadašnje prostorije za takao kako društvo i suviše tesne.

Glavna skupština AOS

AOS, udruženje svih čeških sokolskih društava u Americi, sazivlje za 25. oktobra svoju veliku skupštinu u Čikagu. Do sada su održane tri takve velike skupštine i to: prva 1918 god u Klevendu, druga 1923 u Čikagu i treća ponovno u Čikagu 1928 god. Pomenute velike skupštine slične su saborima bivšeg Jugoslovenskog sokolskog saveza na kojima se raspravlja o svim bitnim pitanjima organizacije. Za razliku od običnih skupština, gde su zastupane samo župe sa svojim delegatima, imaju na velikoj skupštini pravo sva društva na barem jednog delegata. Jedinice sa preko 200 članova imaju pravo na dva delegata. Župski načelnici i načelnici sačinjavaju sa saveznim vodstvom tehnički odbor sabora.

Kupujte zastave kod I. NEŠKUDLA

Ljubljana, Pražakova ul. 8
453-19

glavnog mesta Varšave uz Vislu, te obuhvata ukupno oko 73 ha površine. Sve što je do sada tamo izgrađeno, bilo je zgrada za gajenje telesnih vežba kao i bivališta i svi potrebiti sporedni prostori, a također i sva vežbališta, klizališta, teniska igrališta, plivališta i t. d. sve je to podignuto, neverovatno brzo, jer se je zauzeo za gradnju državne škole prvi muž Poljske, maršal Piłsudski, koji je također i njegov pokrovitelj. Novčana sredstva dala je država u iznosu od preko 100 milijuna dinara, radila su na uređenju zemljišta i zgrada 24 tehnička činovnika i oko 1800 radnika sviju struku, samo da je država čim pre došla do zavoda za kojim žudi tako mnogo drugih država. Tako na pr. Češkoslovačka još ni danas ne može da pokaze nešto slično i borba za »Tiršev državni telesno-uzgajni zavod« još uvek traje, jer nema za tu svrhu dovoljno sredstava na raspolaganju.

Kako je škola namenjena u civilne i vojničke svrhe, doprinesli su za njenu izgradnju ministarstvo vojske i ministarstvo prosvete. Isto je tako i glavni blok zgrada razdeljen u civilni internat i vojničke objekte, povrh toga pak postoji još posebno odjeljenje za ženske, koje su se posvetile studiju telesnog uzgoja. Glavna zgrada, koja načinom slovju »U« obuhvata 100 × 75 m veliko dvorište, spaja pod jednim blokom bolnicu, kazinu podoficira, internat za civilne slušaocu, kazinu za oficire i redovite slušaocu, kuhinje, podrume i t. d. Na drugom kraju bloka podignuto je zimsko plivalište, prostorije uprave, znanstveni institut, glavna vežbaonica i t. d. Pored glavnog bloka zgrada nadodane su još dve male vežbaonice i još 130 m duga, 23 m široka i 10 m visoka telovežbačka sekcija iz betona s ilovastim tлом. Ta sekcija omogućava također i u letu uz slabo vreme gajenje svih telovežbačkih grana na čistom zraku, jer se dade čitava jedna stena otvoriti. Internat za muške slušaocu sastoji se iz 60 sobica, koje mogu da prime 120 osoba, jer su u svakoj sobici po dve postelje s ostalim najmodernijim pokuštvom i svima udobnostima. Ove prostorije služe slušačima dugoročnih tečajeva. Kako se u školi održavaju također i kratkoročni tečajevi, to su za njihove slušače određene još daljne sobe, kojih je 10, a koje mogu da prime svaku 6 osobu. Slušačima je na raspolaženju kako smo već pomenuli prvo razredno kazino, koji služi za prehranu i zabavu slušača. Zimsko plivalište je uređeno najmodernije. Sedam parnih peći i 4 električne sisaljke okskrbljuju cirkulacionu vodu za plivalište, koje ima 10 metara visoko, 24 metra široko i 34 metra dug plivačko korito s najvećom dubinom od 3,5 m. Razume se, da su na raspolaženju također obe spomenute škole.

Zemljište, gde se rasprostire škola leži oko 8 kilometara daleko od

skalice, svačionice i uopšte sve što pripada modernom internatskom ku-palištu.

Centralni institut ima svega 4 vežbaonice, jedna između njih određena je za vežbanje žena. Sve su 6,5 m visoke; najveća vežbaonica je duga 30 m, a široka 13; dve ostale muške kao i ženska vežbaonica mnogo su manje i samo su 13 m duge i 12 m široke. Velika vežbaonica služi u zimsko vreme također za igranje tenisa i za ostale igre. Veliku telovežbačku senicu na stadionu već smo spomenili. Sve su vežbaonice okskrbljene samo s onim spravama, koje predviđa novošvedski telovežbački sustav. Svaka vežbaonica ima još i naročito umivalište i svačionice, također da je poskrbljeno za potpunu udobnost vežbača.

Ivan zgradu nalaze se dva takmičišta, veće, koje je uređeno po načelima modernih stadijona i manje, koje je određeno samo za igre, te je potpuno obrašteno travom. Nadalje nalazi se 7 igrališta tenisa; u šumama, koje predstavaju institutu, uređen je teren za

priredivanje raznih prekopoljskih trčanja (kroskontri) i taborenja. Prema Visli leži također vrlo lepo zemljište za smučanje, kojim se služe slušaoci za vreme zime delomično za učenje smučanja, delomično za zabavu.

Od velike je vrednosti za žitavu ovu školu znanstveni zavod, koji se deli u više odeljenja, kao: biometrički, anatomska i t. d. Za predavanja služi 240 sedišta, koja se amfiteatralno dižu oko predavačevog stola. Tu se održavaju predavanja o raznim građama telesnog uzgoja sa zornim vežbanjem. Ostale predavaonice, među njima jedna

sa 240 sedišta, koja se amfiteatralno dižu oko predavačevog stola. Tu se održavaju predavanja o raznim građama telesnog uzgoja sa zornim vežbanjem. Ostale predavaonice, među njima jedna

70-godišnjica poljskog ustanka. Ove godine poteklo je 70 godina, kako je nesrećno i s neuspehom završio ustank poljskih patriota protiv ruskog jarma. Ustanak je bio ugušen grubom silom, kojom je prigodom bilo streljano mnogo ustaša i mnogo njih deportiranih u Sibiriju, dok su mnogi tome izbegli pobegavši u Nemačku i Austriju. U ovom ustanku učestvovali su i mnogi mladi češki intelektualci, od kojih su još i danas neki živi. Poljske izbeglice Austrija je u glavnome konfinitrala u Kraljevom Gradcu, gde su mnogi ostali do svoje smrti. Nakon oslobođenja Poljska se je odužila još živućim starim borcevima za slobodu, podelivši im ne samo najviša vojna odličja, i podelivši im oficirski čin s pravom nošenja uniforme i posebnog znaka, po čemu ih svaki Poljak poznaje kao ustaše, nego i mesečnom penzijom. Ovih nekoliko desetina još živućih ustaša uživa u čitavoj Poljskoj osobito poštovanje. Da se ove godine proslavi i bratska saradnja između Čeha i Poljaka pre 70 godina, došla je u Češkoslovačku manju delegaciju tih starih veterana, koja je primljena s najvećom pažnjom počasno, kao i u Kraljevom Gradcu, gde će se održati značajna spomen-svečanost, koja će sigurno još više zbljžiti oba bratska slovenska naroda.

v izložbi veletrga, br. R. Stermeckija. Vabimo vse, da si načrt ogledajo. Ta načrt budi vsemi darovalem v vzpodbudo pri delu zbiranja kamnov v krogu znancev in prijateljev. Vse brate in sestre, ki doslej še niso prispevali v fond sokolskega letnega telovadišča ponovno opozarjam, da je naša akcija povsem ločena od akcije SK Celja, ki je naše delo kopiral, in nimamo z njegovo akcijo prav nič skupnega. To objavljamo, da ne bo zamenjave.

Odbor.

LETNO TELOVADISČE CELJSKEGA SOKOLA NA GLAZIJI

Delo nabiranja prispevkov v fond za graditev letnega telovadišča na Glaziji lepo napreduje. Na seji akcijskega odbora od 13. t. m. se je konstatirolo, da je bilo v času od pondeljka t. j. 9. t. m. do seje nabranih prav lepo število kamnov.

Obveznice za prispevke so podpisali:

Uradništvo poštnega urada: po 1 kamen: Boc Anton, upravnik; uradniki Gams Ivan, Kroflič Anton, Volkar Alojz, Burdijan Stana, Rihteršič Jurij, Debelak Marica Della-Mea Albin, Tkavec Ferdo, Peterlin Marica, Pečar Hedviga, Faganci Mara, Uršič Eda, Črepinsk Ferdo, Hočvar Mirko; zvančniki Gergolj Janko in Kupec Matvej; po pol kamna: Kolenik Aleš.

Iz trgovskih krogov: 5 kamnov Stermecki Rudolf, 3 kamne: Loibner Karol, po 2 kamna: Kramar Josip, Lukas Franc, Pšeničnik Miloš in Ravnikar Ivan; po 1 kamen: Cerlina Drago, Konfidenti Fric, Drobnič Alojz, Gorčič Ana, Kopušček Franc, Lečnik Anton, Leskovček Franc, Mislej Anton, Zumer Avgust in Vrtovec Filip.

Iz obrtniških krogov: Po 2 kamna: Robek Anton in Dobravec Mihael; po 1 kamen: Orel Anton, Žerovnik Alojz, Ušaj Andrej, Nerad Franjo in Kunšek Franjo; ½ kamna pa Turin Josip.

Nastavljeni Zvezne tiskarne: 2 kamna: Cetina Milan; po 1 kamen: Kovačič Karlo, Trampuš Slavko, Zupančič Mirko, Perc Karel in urednik Nove Dobe Rado Pečnik; ½ kamna: Višner Leopold.

Razni poklici: Blažen Jakob, viš. dav. vp. v p. I kamen, Grobelnik Gustav, rač. svetnik I kamen, Thaler I kamen, Ing. Osvald Anton, šef prog. sekcijski I kamen; pol kamna pa Grmek Jakob.

Nameščenstvo mestnega načelnika, občinskih naprav in mestne policije je prispevalo skupni znesek Din 655—. Podoficirji vojnega okrožja so prispevali skupno Din 122—.

Vsem bratom in sestram iskrena sokolska hvala!

Župa Kragujevac

SOKOLSKO DRUŠTVO KRUSEVAC

U nedelju 24. septembra na stadiunu »Car Lazar« ovdašnje matično sokolovo društvo održalo je — uz učešće svojih 8 seoskih sokolskih četa — svoj javni čas.

U dva i po časa po podne, pod pratinjom vojne muzike 47 p. p., posla je povorka Sokola iz sokolane i prodelovala je kroz varoš. Na čelu povorce bile su zastave sokolskih četa, kao i ovdašnjih Sokola, zatim članstvo Sokola, deca, podmladak, naraštaj, pioninci zavoda »Obiličev« i čete.

Na programu je bilo jedanaest točaka, koje su izvela sva oddeljenja Sokola, članovi četa i pionice zavoda »Obiličev«. Izvedene su pored prostih vežb in onih na spravama još i laka atletika, obojka i stafetno trčanje naraštajaca iz Kruševca in zavoda »Obiličev« in dužini 4 × 80 metara.

Ceo program je izведен odlično.

Poslednja točka, stafetno trčanje naraštajaca, bila je vrlo izvedljiva. Trčalo se za srebrni pehar, prelazni dar br. dra Tihomira Protića, šefova ovdašnje bolnice in predsednika prosvetnog odbora ovdašnjeg Sokolstva. Kako su pionice isti pehar več dva puta osvojili, to je ovom prilikom imalo da se reši, hoče li pehar preći u svojinu pitomaca ili će se još takmičiti za njega, jer ga treba tri puta užastopece osvojiti pa da prede u svojinu jedne ekipe. Medutim ovom prilikom su dobili pehar naraštajci Kruševca, (vreme 41.5).

Ova sokolska priredba dokazala je još jedanput više, da Sokolstvo kao organizacija zaslužuje svaku pažnju.

SOKOLSKA ČETA GLOBODER

8. oktobra o. g. Sokoli sela Globoder imali su retku svečanost. Izvršili su osvečenje sokolske zastave, koju je podarila s kotoj je kumovala sestra Ljubica Vlade Petkovića, trg. iz Kruševca.

Osvečenje su izvršila brača Rista Antonović in Borisav Trnavac, sveštenici, a pri uslugu pretstavnika vojnih i civilnih vlasti, Sokola matičnog društva Kruševac sa zastavom, sokolskih četa iz Stalača in Konjuha sa zastavama, velikog broja učitelja-ca i seljaka meštana i iz okoline.

Posle osvečenja zastave održali su govor brača sveštenici i sestra Ljubica Petković, kuma i darodavka zasta-

ve, koja je na kraju svoga govora predala zastavu starešini matičnog društva Kruševac St. Nikolajeviću, a ovaj br. starešini mesne čete, koji je predao zastavu zastavniku Radoslavljeviću, koji primajući zastavu izgovorio je i položio zavet.

Posle predaje zastave zastavnika br. dr. Tihomir Protić, predsednik prosvetnog odbora matičnog društva Kruševac održao je podžupiški govor u kome je vrlo slikovito i lepo izneo značaj i koristi Sokolstva po narodne slojeve.

Posle osvečenja i govora Sokoli mesne čete, pa onda iz ostalih sokolskih četa i matičnog društva Kruševac, izveli su nekoliko vrlo lepih vežbi, koje su ostavile dobar utisak na sve prisutne.

U podne je bio prireden ručak za sve prisutne, gde je bilo i nekoliko zdravstvenih i recitacijskih stran muške i ženske dece iz Sokolske čete Globoder. Po ručku nastalo je narodno veselje.

Obveznice za prispevke so podpisale:

Uradništvo poštnega urada: po 1 kamen: Boc Anton, upravnik; uradniki Gams Ivan, Kroflič Anton, Volkar Alojz, Burdijan Stana, Rihteršič Jurij, Debelak Marica Della-Mea Albin, Tkavec Ferdo, Peterlin Marica, Pečar Hedviga, Faganci Mara, Uršič Eda, Črepinsk Ferdo, Hočvar Mirko; zvančniki Gergolj Janko in Kupec Matvej; po pol kamna: Kolenik Aleš.

Iz trgovskih krogov: 5 kamnov Stermecki Rudolf, 3 kamne: Loibner Karol, po 2 kamna: Kramar Josip, Lukas Franc, Pšeničnik Miloš in Ravnikar Ivan; po 1 kamen: Cerlina Drago, Konfidenti Fric, Drobnič Alojz, Gorčič Ana, Kopušček Franc, Lečnik Anton, Leskovček Franc, Mislej Anton, Zumer Avgust in Vrtovec Filip.

Iz obrtniških krogov: Po 2 kamna: Robek Anton in Dobravec Mihael; po 1 kamen: Orel Anton, Žerovnik Alojz, Ušaj Andrej, Nerad Franjo in Kunšek Franjo; ½ kamna pa Turin Josip.

Nastavljeni Zvezne tiskarne: 2 kamna: Cetina Milan; po 1 kamen: Kovačič Karlo, Trampuš Slavko, Zupančič Mirko, Perc Karel in urednik Nove Dobe Rado Pečnik; ½ kamna: Višner Leopold.

Razni poklici: Blažen Jakob, viš. dav. vp. v p. I kamen, Grobelnik Gustav, rač. svetnik I kamen, Thaler I kamen, Ing. Osvald Anton, šef prog. sekcijski I kamen; pol kamna pa Grmek Jakob.

Nameščenstvo mestnega načelnika, občinskih naprav in mestne policije je prispevalo skupni znesek Din 655—. Podoficirji vojnega okrožja so prispevali skupno Din 122—.

Vsem bratom in sestram iskrena sokolska hvala!

Župa Ljubljana

OKROŽNE PROSVETNE KONFERENCE

Da se zamorejo končno formirati prosvetna okrožja in da pride ŽPO tudi v osebni kontakt s prav vsemi brati prosvetarji edinic naše župe, je sklenil ŽPO, da skliče okrožne prosvetne konference. Prva okrožna prosvetna konferenca se vrši v nedeljo 22. t. m. v sokolskem domu v Domžalah in to za edinice kamniškega okrožja. Pričetek točno ob devetih. — Dnevni red: 1. Otvoritev v poročilo predsednika ŽPO. 2. Delovni program za zimo. 3. Predlogi delegativ. 4. Volitev okrožnega prosvetnega nadzornika in 5. Slučajnosti. ŽPO opozarja vse brate društvene in četne prosvetarje kamniškega okrožja, da so dolžni brezpogojno udeležiti se te konferenca, na katero naj se tudi pripravijo, da zamorejo podati potrebne podatke predsedniku ŽPO. V kolikor so s statističnimi mesečnimi prosvetnimi poročili še v zaostanku, naj jih prineso s seboj. — Naslednja okrožna prosvetna konferenca se bo vršila za dolniško okrožje v nedeljo 29. t. m. v sokolskem domu v Ribnici s pričetkom ob devetih in z istim dnevnim redom, a tega dne bo tudi okrožna prosvetna konferenca notranjskega okrožja in to ob 9. uri v sokolskem domu v Dol. Logatcu in ne na Raketu, kot je bilo v zadnjih okrožnicah javljeno. Tudi za prosvetarje iz teh dveh okrožij velja isto, kot za one iz kamniškega okrožja. Pri tej priliki ponovno opozarjam na sokolska radiopredavanja ob petkih od 19. do pol 20 ure. — Zdravo!

SOKOL I TABOR, LJUBLJANA

Pretekli mesec so se vršile društvene lahkootletske tekme obojega članstva in naraštaja. Ženski oddelki so tekmovali v sredo 27. sept. ob 19. zvečer, moški pa kljub dežju in zelo slabemu terenu že v nedeljo 24. sept. ob 9. dop. Oboje tekme so potekle v najlepšem redu. Sodili so obakrat članini moškega vadičkega zborna, pri ženskih oddelkih tudi ženski vadički zbor. Tekme članstva je vodil društveni načelnik br. Janko Šket, moškega naraštaja vodnik br. Lubej Lojze, ženske tekme pa društvena načelnica s. Vlada Tratarjeva.

Rezultati doseženi pri tekmovanju so prav dobrji. Da ni deževje močno zmočilo teren in ga razrahjalo bi bili uspehi v posameznih panogah sestrelj.

V naslednjem navajamo potek in dosežene uspehe pri posameznih oddelkih:

Člani: Tekmovanje je bilo razpisano tako, da ni bil dosegljiv naslov društvenega prvaka v celoti pač pa le v posameznih panogah, kjer so dosegli zmagovalci te-le uspehi: **Skok v dalj** z zaletom (15 tekm.) 1. br. Čurda H. 602 cm; **skok v viš.** z zaletom (4 tekm.) 1. br. Grünfeld I. 160 cm; **skok v viš.** ob palici (5 tekm.) 1. br. Gašperšič S. 320 cm.

Tekmovalo se je v dežju, zato so uspehi prav dobrji.

Met krogle obojeročno 725 kg (14 tekm.) 1. br. Klemenčič S. 1740 cm; **met kopja** (3 tekm.) 1. br. Pečan M. 3472 cm; 2. br. Grünfeld I. 3465 cm; **met disk** (6 tekm.) 1. br. Serše VI. 3690 cm; 2. br. Čurda A. 3665 cm.

Uspeh v metu diska je izredno dober.

Tek 100 m (18 tekm.) 1. br. Cesar VI. 12'3 sek.; 2. br. Šket B. 12'4 sek.; **tek 400 m** (10 tekm.) 1. br. Curda A. 56'3 sek.

Posebno pri tehkih se je močno občutil izostanek nekaterih naših najboljih tekačev, ki so se opravili radi posebnega freninga za balkanske igre.

Plezanje po vrvi 7 m iz seda (23 tekm.) 1. br. Šket B. 99 sek.; 2. br. Preskar H. 10 sek.; **Plavjanje 50 m** proti strmi strani (10 tekm.) 1. br. Šket B. 28 sek.; 2. br. Čurda A. 30 sek.

Moški naraštaj A. višji oddelek, troboj: 1. Ribnikar M.; 2. Petročnik I. v Pustoslemček R.; 3. Ilaž M.; B. nižji oddelek, troboj: 1. Stojković D.; 2. Polak B.; Marinč K.

Zmagovalci v posameznih panogah: **Skok v višino:** 1. Ribnikar M.

Posle osvečenja zastave održali su govor brača sveštenici i sestra Ljubica Petković, kuma i darodavka zasta-

ve, koja je na kraju svoga govora predala zastavu starešini matičnog društva Kruševac St. Nikolajeviću, a ovaj br. starešini mesne čete, koji je predao zastavu zastavniku Radoslavljeviću, koji primajući zastavu izgovorio je i položio zavet.

Posle predaje zastave zastavnika br. dr. Tihomir Protić, predsednik prosvetnog odbora matičnog društva Kruševac održao je podžupiški govor u kome je vrlo slikovito i lepo izneo značaj i koristi Sokolstva po narodne slojeve.

Posle osvečenja i govora Sokoli mesne čete, pa onda iz ostalih sokolskih četa i matičnog društva Kruševac, izveli su nekoliko vrlo lepih vežbi, koje su ostavile dobar utisak na sve prisutne.

U podne je bio prireden ručak za sve prisutne, gde je bilo i nekoliko zdravstvenih i recitacijskih stran muške i ženske dece iz Sokolske čete Globoder. Po ručku nastalo je narodno veselje.

Obveznice za prispevke so podpisale:

Uradništvo poštnega urada: po 1 kamen: Boc Anton, upravnik; uradniki Gams Ivan, Kroflič Anton, Volkar Alojz, Burdijan Stana, Rihteršič Jurij, Debelak Marica Della-Mea Albin, Tkavec Ferdo, Peterlin Marica, Pečar Hedviga, Faganci Mara, Uršič Eda, Črepinsk Ferdo, Hočvar Mirko; zvančniki Gergolj Janko in Kupec Matvej; po pol kamna: Kolenik Aleš.

Iz trgovskih krogov: 5 kamnov Stermecki Rudolf, 3 kamne: Loibner Karol, po 2 kamna: Kramar Josip, Lukas Franc, Pšeničnik Miloš in Ravnikar Ivan; po 1 kamen: Cerlina Drago, Konfidenti Fric, Drobnič Alojz, Gorčič Ana, Kopušček Franc, Lečnik Anton, Leskovček Franc, Mislej Anton, Zumer Avgust in Vrtovec Filip.

Iz obrtniških krogov: Po 2 kamna: Robek Anton in Dobravec Mihael; po 1 kamen: Orel Anton, Žerovnik Alojz, Ušaj Andrej, Nerad Franjo in Kunšek Franjo; ½ kamna pa Turin Josip.

Nastavljeni Zvezne tiskarne: 2 kamna: Cetina Milan; po 1 kamen: Kovačič Karlo, Trampuš Slavko, Zupančič Mirko, Perc Karel in urednik Nove Dobe Rado Pečnik; ½ kamna: Višner Leopold.

Razni poklici: Blažen Jakob, viš. dav. vp. v p. I kamen, Grobelnik Gustav, rač. svetnik I kamen, Thaler I kamen, Ing. Osvald Anton, šef prog. sekcijski I kamen; pol kamna pa Grmek Jakob.

Nameščenstvo mestnega načelnika, občinskih naprav in mestne policije je prispevalo skupni znesek Din 655—. Podoficirji vojnega okrožja so prispevali skupno Din 122—.

Obveznice za prispevke so podpisale:

Uradništvo poštnega urada: po 1 kamen: Boc Anton, upravnik; uradniki Gams Ivan, Kroflič Anton, Volkar Alojz, Burdijan Stana, Rihteršič Jurij, Debelak Marica Della-Mea Albin, Tkavec Ferdo, Peterlin Marica, Pečar Hedviga, Faganci Mara, Uršič Eda, Črepinsk Ferdo, Hočvar Mirko; zvančniki Gergolj Janko in Kupec Matvej; po pol kamna: Kolenik Aleš.

Iz trgovskih krogov: 5 kamnov Stermecki Rudolf, 3 kamne: Loibner Karol, po 2 kamna: Kramar Josip, Lukas Franc, Pš

ROSIJA - FONSIER • DRUŠTVO ZA OSIGURANJE I REOSIGURANJE • BEOGRAD

Brojevi 112 takmičarskih vrsta t. j. 677 takmičara govore sami. To je po opštu do sada najveće takmičenje naše župe, a sigurno i jedno od najvećih župskih takmičenja u čitavom Savezu. Takmičenje dece — u koliko nam je poznato — nije bilo uopće izvedeno u našem Savezu.

Zbog usporedenja donosimo brojeve učesnika na župskim takmičenjima u 3 zadnje godine.

1930 godine učestvovalo je 6 članova, 2 članice, 10 naraštajaca, 6 naraštajki ili svega 24 učesnika. 1931 godine (slet u Vukovaru) 13 članova, 6 članica, 6 naraštajaca, 6 naraštajki ili svega 31 takmičar. 1932 godine (slet u Pragu) 4 naraštajaca i 3 naraštajke ili svega 7 takmičara. 1933 godine u Osijeku članova 34, članica 7, naraštajaca 28, naraštajki 16, muške dece 16, ženske dece 12 ili svega 112.

Takmičenje je bilo održano na letnjem vežbalištu Sokolskog društva Osječkog gornji grad osim takmičenja dece, koje je održano u Osječkom velesajmu. Uredaj sprava, a naročito onih za laku atletiku, bio je uzoran, zahvaljujući marljivosti brata M. Sile, pod čijim nadzorom se uređivalo vežbalište. Početak takmičenja članova bio je u 6, a dece u 8 sati. Čitavo takmičenje završeno je u 13 i ½ časova, zahvaljujući dobroj organizaciji i upućenim sučinama.

Kako na takmičenju nije bio pri-sutan delegat T. O. Saveza, koji bi trebao da nam kaže kritičke stručne premeđbe i ocenu samoga takmičenja, prisiljen smo, da ostanemo kod opisa samog takmičenja.

Sami pak smatramo župsko takmičenje najveće ovogodišnje naše tehničko delo.

POLOŽILI DRUŠTVENI PREDNJAČKI TEČAJ

U Sokolskoj župi Osijek položili su društveni prednjački ispit sledeća braća i sestre i to: Slavenskoj Požegi dne 8 i 9 aprila o. g.: br. Bosanac Uroš, Marić Branko, Pavlović Radomir, Vradin Petar, te s. Hrkalo Leposava, Janković Katica, Mravak Vera i Pjevac Drinka — u Osijeku d. g. dne 5 i 6. maja o. g.: br. Pouča Miloš, Palić Ivan, Šnajder Franjo, Drabek Stjepan i Kovačević Eugen — u Osijeku g. g. dne 6 i 7 maja o. g.: s. Bukić Jozefina, Kokić Natalija, Sal Anica, Savadinović Kovinka, Šepor Katica, Tomić Kajka i Litobec Justina — svi s ocenom sposoban za prednjačkog pomoćnika, odnosno pomoćnicu.

Župa Sušak - Rijeka

SOKOLSKO DRUŠTVO CRIKVENICA

Naše Sokolosko društvo u zadnje vreme počelo je vrlo agilno da radi i napreduje, kako u tehničkom, tako i u prosvetnom i organizatornom smeru. Sokolana je dnevno puna i u njoj se ori pesma našeg podmlatka i naraštaja. I članstvo je svaki dan sve više i više.

Glavni rad društva je uperen u akciju za gradnju sokolskog doma, te je u tu svrhu osnovan posebni finansijski i gradevni odbor.

Sam finansijski odbor na čelu s bratom Antonom Turinom, na prvoj svojoj sednici sakupio je lepu svoticu za dom.

Brat Turina položio je odmah u gotovom 500 Din, brat Skarica Vinko 500 Din, brat Brož Franjo izjavljuje da doprinaša 1000 Din, brat Župan Mate 1000 Din, brat Pažić Mirko 500 Din, a mnoga braća doprinaju mesečno po 30, 40 i više dinara. Braćo i sestre, ugledajmo se u njih!

Dne 8 o. m. bila je konferencija prosvetara Vinodolsko-uskočkog okružja u Crikvenici na kojoj su bili izaslanici braće Župe braća Bačić i Šepić iz Sušaka.

Na konferenciji su tretirana pitanja prosvetnog karaktera. Tražilo se je načina kako bi taj rad bio što uspešniji, složniji i jednoobrazniji.

† Brat Lukež Matko

U četvrtak dne 5. oktobra 1933. god. nakon kratke, ali teške bolesti zaklopio je za uvek umorne oči u karlovačkoj bolnici naš brat Lukež Matko, činovnik na srežu, daleko od svoje porodice. Pokop brata Lukeža izvršen je na karlovačkom groblju u subotu 7. oktobra.

Brat Lukež igrao je vidnu ulogu u prednjanom Sokolstvu u našoj Liburniji i Istri. Bio je dogodnički tajnik Vitezčeve župe u Volovskom-Opatiji. U Kastav došao je pokojni brat Lukež u vreme našeg oslobođenja, 1921 godine, s br. Aničićem Ivom, sadašnjim sreskim načelnikom u Splitu, u početku kao čin. kr. kot. ispostave u Kastvu, a kasnije službovao je kao činovnik sreza kastavskog, dok ga nije kruta i nemilosrdna smrt otrglila iz naše sredine i toliko mu ljubljene obitelji.

Pokojni brat Lukež bio je poznat kao vrlo sposoban, savestan i nada sve marljiv činovnik. Sve svoje sile posvećivao je uredu, svojoj obitelji, i usto i mnogim kulturno-nacionalnim društ-

vima. Nabavljačka zadruga drž. činovnika ima da zahvali svoj prosperitet ponajviše pok. br. Lukežu.

U našem društву pok. br. Lukežu je dugi niz godina dužnost odbornika i revizora, a i inače svojim dobrim savjetima i umesnim prigovorima koristio je mnogo napretku našega društva.

Pokojni brat Matko ostavlja učvijenu suprugu našu sestruru Elviru i dve neopskrbljene devojčice. Dć

SOKOLSKO DRUŠTVO KRK

20 prošlog meseca započela je svijet radom ovde prosvjetna škola za novoupisano članstvo. Škola radi dva puta sedmice, a počela ju 18. nove braće (većinom finane i ostali činovnici koji do sada još nisu bili u Sokolu). Predavače se historija Sokolstva (br. Frleta), ideologija SKJ (br. Žic), Zašto vežbamo? (br. J. Uravić), organizacija i administracija (br. Wenzler). Sva predavanja, lepo izrađena, poslao je ŽPO.

U odboru je primljeno, da se poduzmu koraci kako bi se u Tirševu par-

katu postavilo i brončano poprsje Tirša.

Župa Šibenik - Zadar

SOKOLSKO DRUŠTVO MANDALINA

Mandalinski Soko posetio je sa 67 svojih izletnika 10. IX. slet naše župe u Drnišu. Nastupile su sve kategorije. Četvorica braće su se natecali u ovomu postigla znatan uspjeh. Na slet sokolskih četa u Knin 1 X. otišlo je malo članova, jer su se na brojnijim izletima i sletovima ove godine istrošili.

Moramo spomenuti i svečanost prigodom otvorenja našeg letnjeg vežbališta 8. IX. Lepo uredeno, sjajno rasvetljeno, bilo je onu večer brojno posjećeno od publike i članova. Sudjelovala je i glazba kr. mornarice Star. Vlahović održao je prigodni govor. Nastupile su u vežbama sve kategorije. Do pola noći trajalo je veselo raspolaženje uz razne zabave i ples. Uspjeh je bio vrlo dobar i moralno i materijalno. Ali ovaj višak samo je sitnica prema trošku učinjenjem za ravnjanje, zidanje, nasipanje i ogradi vežbališta, što je pozobalo do 20.000 Din. Veliku zahvalnost gojimo prama komandantima Mornarske komande i Izvidničke komande gg. Angjeli i Rajhemberg te šefu gradevne sekcije inž. Mariću. Oni su pomogli u svemu u čemu su mogli.

Sada se povlačimo u školsku prostoriju da preko jeseni i zime vežbamo nove vežbe za jubilarni slet u Zagrebu i II pokrajinski u Sarajevu.

Sokolsko društvo Mandalina počeo je 11. oktobra o. g. odaslanik br. Saveza arhitekt br. Karunović. Pregleđava neke sokolske domove u primorju, pa je na molbu starešine Luhovića pošodio i Mandalinu. Tako je ovaj brat imao prigodu da vidi u kako nepovoljnim prilikama radimo, kakve žrtve moramo doprinjati da izvršimo svoje sokolske dužnosti, i kakvom su ljubavlju pročetni naši vežbalići, kad uza sve ovo moraju doprinjati i osjetljive novčane žrtve, da se smognu sredstva za neophodne naše potrebe. Video je kako smo velikim troškom, trudom i samoprogrom uredili naše letnje vežbalište i smestili na njemu sve potrebite sprave. Pregleđao je i zemljišnu česticu, koja je vlasništvo našeg Sokola, a gde nameravamo graditi naš sokolski dom. Zemljište ima površine 480 m², a udaljeno je od letnjeg vežbališta 20 m preko ceste. Brat će Korunović najbolje moći da prosudi naše stanje, naše potrebe i da svojim stručnim i sokolskim zagovorom pomogne i kod br. Saveza i kod vlasti, da nam se za gradnju doma uđeli jedna obilna pripomoć. Mi ćemo za ovu svrhu do konača ove godine imati osiguranih 15.000 Din. Naš Soko zaslужuje da mu se pomogne. Zaslужuje njegov 30 god. sokolski i nacionalni rad, svest njegovih članova, njihova ljubav i požrtvovnost za sokolsku ideju, za narodno i državno jedinstvo, osvođeno Jugoslavenstvo, kojemu su ostali verni i u najtežim danima austrijskog terora i italijanskog zuluma.

Na letnjem vežbalištu nameravamo podignuti, u južnom delu, daščaru. Zimi će nam služiti za držanje sprava, a leti ćemo u sredinu smestiti pozornicu, u jednom kružu svičionici i spremu za vežbačke potrebe, a u drugom kupku s tušem.

Župa Varaždin

SOKOLSKA ČETA DONJI VIDOVEC

1. oktobra o. g. održala je novoosnovana četa Donji Vidovec svoj prvi javni nastup uz sudjelovanje bratskih društava iz Kotoribe i Donje Dubrave. Nastupile su ove kategorije: 1) Muška deca iz Kotoribe (20); 2) Ženska deca iz Kotoribe (16); 3) „Petka“ članovi iz Donje Dubrave; 4) Vežbe s puškama, deca iz Kotoribe (9); 5) Ženski naraštaj iz Kotoribe (6); 6) Članovi Donji Vidovec (16); 7) Muški naraštaj Donji Vidovec (14); 8) Preča — Donja Dubrava; 9) Skupine — Donji Vidovec. Odigrana je i odbojka između društva

Kotoriba i čete Donji Vidovec. Ovim prvim svojim vrlo uspešnim nastupom dokazala je ta nova četa da ima puno uslova za opstanak i daljni razvitak.

Župa Bečkerek

SOKOLSKO DRUŠTVO VRŠAC Osnivnje Sokolske čete u Gudurici

8. oktobra o. g. po podne osnovana je u selu Gudurici Sokolska četa. Za ovo osnivanje vladalo je još od ranije u gradanju veliko interesovanje, te su se mnogi još ranije i upisali. Tamošnja inteligencija radila je veoma energično, samo da što pre dode do osnivanja.

Iz Vršca je otišao veliki broj Sokola i Sokolica s članovima uprave i muzikom. Sokoli su isli na 18. kola. Pred selom Sokole su dočekali tam. Sokoli, vatrogasci, pev. društvo, intelektualci i mnoštvo gradanstva. Posle toga prešli su tamošnji članovi s članovima uprave iz Vršca u veliku salu, gde se je imala održati osnivačka skupština.

U prisustvu velikog broja članova i delegata, skupština je pozdravljima govorom otvorio predsednik privr. Odb. br. Jovan Verner, iznoseći radost svih Guduricanu, da je došlo do osnivanja čete. Poziva sve prisutne, da što intenzivnije rade u četi, i time pokazuju da su odani i verni Nj. Vel. Kralju i velikoj Jugoslaviji. Na kraju poziva sve prisutne da kliknu: »Da živi Nj. Vel. Kralj Aleksandar I i Nj. Kr. Vis. Prest. Petar«, što svi prihvataju s dugim klimanjem.

Posle toga je proglašena lista nove uprave, koja je s aklamacijom primljena, i to: starešina br. I. Kunert, predsednik, zam. starešine br. I. Terzić, bežičnik, tajnik br. V. Kozlov, načelnik br. D. Vujić, učitelj, prosv. br. B. Em, upr. osn. škole i ostali članovi uprave. Zatim je u ime Sokolskog društva Vršac najmlađu Sokolsku četu pozdravio Radoslav Stojaninović, zam. star., te im je izneo sve sokolske dužnosti i prava. Posle toga govorio je u ime Sokolske župe Vel. Bečkerek br. Emil D. Stojadinović, član uprave župe, čestitajući najmlađoj braći. Nakon toga formirala se povorka, te se prešlo kroz selo do vežbališta, gde je održana javna vežba, u kojoj su učestvovali Sokoli iz Vršca i iz novoosn. čete. Sve su tačke izvedene na opšte zadovoljstvo publike.

Javnoj vežbi prisustvovao je veliki broj publike, a primiče je veliki broj seljaka iz okoline. Naročito je bilo mnogo Rumuna iz obližnjeg sela Markovca.

E. S.

Vse tiskovine za sokolska društva, potrebne knjige za sokolske knjižnice, vabilia, letake, lepake za sokolske prireditve Vam izdela Učiteljska tiskarna. Tiska šolske, mlađinske, leposlovne in znanstvene knjige, časopise, revije, vizitke, bloke, račune, jedilne liste, posmrtnice in mlađinske liste. Ilustrira knjige v eno- in večbarvnom tisku. / Lastna tvorница šolskih zvezkov. Knjigoveznica. Oddelek za učila z veliko zalogo slik naših velmož

**KNJIGARNA
V LJUBLJANI
PODRUŽNICA
V MARIBORU**
Tyrševa ulica št. 44

Oglašujte u »Sokolskom glasniku!«

Širite sokolsku štampu!

Svako sokolsko društvo, svaki član i svaka članica treba da nabavi

Sokolsku knjižnicu

I. sveska:	E. Gangl: O sokolski ideji.
II. "	Ing. Lado Bevc: Sokolsko prosvetno delo.
III. "	Dr. Miroslav Tyrš: Naš zadatak, smer i cilj.
IV. "	Vekoslav Bučar: Dr. Ivan Oražen.
V. "	Dr. Miroslav Tyrš: Sokolska gesla.
VI. "	Jan Pelikan: Dr. Miroslav Tyrš.
VII. "	Jan Kren: Cilj sokolskih teženj.
VIII. "	E. Gangl: Tyršovo Sokolstvo. (Sloven. tekst).
VIII. a "	Isto. (Srpsko-hrvatski tekst.)
IX. "	Dr. Niko Mrvoš: Pogledi i misli dr. Miroslava Tyrša.

Svaka sveska stoji 3 Din

PUTEVI I CILJEVI

U tvrdom povezu 8 Din

Franjo Mačus:

ODBOJKA (VOLLEY BALL)

U kartonu 12 Din

Franjo Malin:

Praktički udžbenik češkog jezika.

U kartonu 15 Din